

Vigsel
i Den norske kirke

Ekteskapsinngåelsen

Et ekteskap blir inngått når en kvinne og en mann i vitners nærvær gir hverandre løfte om at de vil leve sammen i ekteskap – og når en godkjent vigselsperson erklærer at ekteskapet har offentlig gyldighet.

En ekteskapsinngåelse kan skje borgelig eller kirkelig – juridisk sett er det ingen forskjell. Men en kirkelig vigsel har et kristent perspektiv i tillegg til den juridiske siden. Handlingen har preg av å være en gudstjeneste. Det blir lest bibeltekster om ekteskapet og det blir bedt for dem som gifter seg. Ektepar som er viet borgelig, kan i ettertid velge å ha en kirkelig forbønnshandling for ekteskapet.

Vigselsordningen

Vigselsordningen som brukes i Den norske kirke, åpner for at brudeparet selv kan være med på utformingen av seremonien.

Ordingen gir rom for at noen fra bryllupsfølget kan medvirke ved noen av de liturgiske leddene. En kan legge inn i handlingen musikk eller høytlesning, eventuelt kombinert med tenning av lys. Blant de kulturelle innslagene kan det også åpnes for elementer som understreker brudeparets etniske bakgrunn. Salmer og sanger må på forhånd godkjennes av forrettende prest, og det musikalske stoffet av kantor/organist.

Hvis den ene part tilhører et annet kirkesamfunn enn Den norske kirke, kan det etter godkjenning av biskopen åpnes for deltakelse fra vedkommende kirkesamfunn. Både når det gjelder medvirkning fra andre kirkesamfunn og kulturelle innslag, skal de tilpasses vigselshandlingens gudstjenestlige karakter og ikke bryte med Den norske kirkes trosgrunnlag.

Muligheter for egen deltakelse

Brudeparet og brudedefølget har mulighet for å delta ved flere liturgiske ledd i vigsels handlingen:

Prosesjonen

Skal brudeparet gå inn sammen eller skal bruden gå inn sammen med en representant for familien? Skal det være med brudepiker og brudesvenner? Dersom det er ønskelig, kan brudeparet, én eller begge, forloverne, representant(er) for familiene, liturg (prest) gå inn i kirken i prosesjon.

Skriftlesninger

Det kan velges mellom flere foreslåtte bibeltekster, eller fritt fra andre bibeltekster som passer. Er det et tema som betyr noe spesielt for brudeparet? Bibeltekstene kan leses av medlemmer av bryllupsfølget. Skal bror eller søster av brudeparet lese? Mor og/eller far? Forloverne? Venner? Andre i familien? Eller vil brudeparet helst at presten skal lese?

Eksempler på tekster som kan velges: Salmenes bok 23; Salomos høysang 8,6-7a; Matteus 6,25-34; Joh 15,9-12[-17]; 1. Korinterbrev 13; Kolosserbrevet 3,12b-14.

Salmer

Brudeparet kan være med på å velge salmene som skal synges under vigselser.

Eksempler på salmer som egner seg godt:

Nå la oss takke Gud med hjerte munn og hender, Norsk Salmebok 299/300

Lovsyng vår Herre, den mektige konge med ære, Norsk Salmebok 301/302

Alt står i Guds faderhånd, Norsk Salmebok 308

Himmelske Fader, herleg utan like, Norsk Salmebok 311

Kjærlighet fra Gud springer like ut, Norsk Salmebok 669

Herre over alle slekter, Norsk Salmebok 674

Vi rekker våre hender frem som tomme skåler, Norsk Salmebok 710

Guds godhet sang i sinnet, Salmer 1997 98

O Ipmlil, buressivdnit dál dán bára, gii dás čuožžu, Salmer 1997 273

Å Gud, velsigna disse to som står for dine augo, Salmer 1997 273

Ekteskapsløftene

En kan velge mellom to måter å avlegge ekteskapsløftene på. Den ene måten er at presten stiller to spørsmål til hver av brudefolkene, som de svarer ja på. Den andre måten er at brudefolkene selv fremsier ekteskapsløftene ved å gjenta dem etter presten: *Jeg tar deg NN til min ektefelle. Jeg vil elske og ære deg, og bli trofast hos deg i gode og onde dager, inntil døden skiller oss.*

Overrekkelse av ringer

Hvis brudeparet vil, kan de velge å gi hverandre ringer under vigselshandlingen. Overrekkelsen kan skje ved at ringene settes på etter at presten har sagt: *Gi nå hverandre ringene, som dere skal bære til tegn på løftet om troskap.* Alternativt det kan skje ved at brud og brudgom ledsager overrekkelsen av ringene ved selv å fremsi følgende etter presten: *NN, jeg gir deg denne ring som et tegn på mitt løfte om kjærlighet og troskap.* Hvilket alternativ ønsker brudeparet?

Forbønn for brudeparet

Brudeparet kommer fram til alterringen og kneler under forbønnen. I tillegg til presten kan eventuelt også andre i følget delta i forbønnen med håndspåleggelse. Det er mulig å velge mellom to ulike forbønner, og det kan tilføyes en fritt formulert bønn som for eksempel brudeparet selv har vært med på å utforme eller velge ut. Her kan de gi uttrykk for sine håp og tanker for livet som ligger foran dem. Det er mulig å tenne lys under forbønnen. Hvem skal tenne lys? Og hvordan skal lystenningen skje? Det kan også synges en bønnesalme mens brudeparet kneler på alterringen. Hva ønsker brudeparet?

Musikk/symbolhandlinger

Deltakere i bryllupsfølget og andre kan medvirke med musikk, høytlesning eller andre kulturelle innslag. Her gis mulighet for kreativitet og deltakelse for å gjøre vigselshandlingen enda mer personlig. Det kan for eksempel åpnes for elementer som understreker brudeparets etniske bakgrunn. Der den ene part har en annen kirkelig tilhørighet enn Den norske kirke, kan det her åpnes for deltakelse fra vedkommende kirkesamfunn.

Bryllupsmesse

Det er også mulighet for at kirkebryllup feires som en messe, det vil si at det inngår nattverd i kirkebryllupet. Ønsker brudeparet dette?

Praktiske opplysninger om vigsel

Hvor henvender vi oss når vi vil gifte oss i Den norske kirke?

Henvend dere til det lokale prestekontoret/menighetskontoret der dere bor. Dere finner adresseopplysninger og telefonnummer i telefonkatalogen. Vanligvis er kontoret åpent noen timer på formiddagen hver hverdag. Dere kan også undersøke på Internett på www.kirken.no om menigheten kan kontaktes via e-post. Fra prestekontoret/menighetskontoret får dere de papirene dere trenger. Dere kan også skrive ut nødvendige skjemaer fra www.kirken.no

Hvordan får vi grønt lys for at vi kan gifte oss med hverandre?

Det er Folkeregisteret som undersøker om paret som vil gifte seg, oppfyller vilkårene for å inngå ekteskap. Ekteskapsloven ble endret i 2004 slik at prester og andre med vigselfrett ikke lenger står for prøvingen av ekteskapsvilkårene. Brudeparet må selv skaffe "Prøvingsattest/Melding om vigsel" fra Folkeregisteret, og ta den med til vedkommende som skal stå for selve vigselen.

Kan vi gifte oss i den kirken vi vil?

Hvis dere vil gifte dere i en annen kirke enn kirken på hjemstedet, tar dere kontakt med prestekontoret/menighetskontoret der dere vil gifte dere. Adresseopplysninger og telefonnummer finnes i telefonkatalogen eller på www.kirken.no

Adgangen kan være begrenset hvis det er en populær kirke å gifte seg i. Dere må som regel også betale en avgift hvis dere velger vigsel i en annen kirke enn i menigheten dere geografisk tilhører.

I Den norske kirke kan dere bare gifte dere i en kirke eller et annet gudstjenestested som etter biskopens avgjørelse kan brukes til vigsel.

Hvis dere vil gifte dere i en sjømannskirke i utlandet, tar dere kontakt på e-post med den aktuelle sjømannskirken via nettstedet www.sjomannskirken.no, eller sender et e-brev til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet: adm@sifh.no, telefon 55 55 22 55.

Hva hvis en av oss er medlem i et annet trossamfunn eller tilhører en annen religion?

At en av brudefolkene er medlem i Den norske kirke, vil normalt være tilstrekkelig for at vigsel kan skje i kirken. Den enkelte prest har imidlertid anledning til å nekte å vie brudefolkene dersom en av dem ikke tilhører Den norske kirke. Kirkelig vigsel kan ikke kreves dersom ingen av brudefolkene tilhører Den norske kirke. Ved vigsel i Den norske kirke må en følge liturgien og ordningene for vigsel i Den norske kirke.

Les liturgiene for *Vigsel* og *Forbønn for borgerlig inngått ekteskap* på www.kirken.no

